

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA			
CÓDIGO			
MATERIA	Técnicas de representación		
DISCIPLINA	Debuxo Técnico I		
TITULACIÓN	Técnico Superior en Arte Dramática		
ESPECIALIDADE	Escenografía		
ITINERARIO			
CURSO	1º	CUADRIMESTRE	1º
CRÉDITOS ECTS	4		
CARÁCTER	Obrigatoria		
DEPARTAMENTO	Escenografía		
CENTRO	Escola Superior de Arte Dramática de Galicia		
COORDINADOR/A			
DOCENTE	Nome e apelidos: María Sarmiento Rivas Horario titorías: Ver Web ESAD Despacho: Aula P11 Contacto: mariasarmiento@edu.xunta.es		
DESCRIPCIÓN	Principios xerais das técnicas de representación técnica. Coñecemento básico das técnicas instrumentais do debuxo técnico. Representacións técnicas básicas. Representación técnica bidimensional de obxectos do cotián.		
COÑECEMENTOS PREVIOS	Ningún.		
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☐ Castelán ☐ Inglés ☐		
2. COMPETENCIAS. DECRETO 179/2015, do 29 de outubro.			
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DA TITULACIÓN			
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.		
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.		
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.		
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersoal.		
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.		
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.		
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.		
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.		
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.		
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.		
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.		
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance coa responsabilidade cara o patrimonio cultural e medioambiental.		
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social verbo da importancia do patrimonio cultural, da súa incidencia nos diferentes ámbitos e na súa capacidade de xerar valores significativos.		
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN			
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.		
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.		
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.		
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.		
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE			
EE1	Concibir as ideas e propostas que fundamentan a creación do deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo e da luz, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.		

EE2	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos e de representación.	
EE3	Planificar e facer o seguimento do proceso de realización da creación, aplicando as metodoloxías de traballo pertinentes.	
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.	
3. OBXECTIVOS PARA DEBUXO TÉCNICO I		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Entender o debuxo técnico como unha linguaxe universal que nos permite expresar gráfica e obxectivamente unha realidade.		T6, T8, T11, X3, X5, EE1, EE5
2. Desenvolver as destrezas necesarias para expresarse cos instrumentos específicos do debuxo, utilizando as técnicas gráficas axeitadas e ofrecendo solucións claras, precisas e obxectivas.		T1, T14, T15, X1, X5, EE2, EE3
3. Desenvolver a visión espacial para ser quen de relacionar, situar e comparar as formas tanto no espazo real como a súa correspondencia no espazo do debuxo.		T2, T8, T17, X3, X5, EE2, EE5
4. Coñecer e comprender as regras do debuxo técnico para interpretar a representación de formas como imaxe da realidade.		T1, T7, T11, T16, X1, EE1, EE5
5. Usar os métodos e coñecementos propios do debuxo técnico na investigación e solución razoada de problemas científicos e técnicos.		T12, T13, T14, T17, X6, EE3
6. Aceptar a normalización como convencionalismo universal que simplifica e facilita o entendemento da representación ou racionalización da produción dunha determinada realidade.		T2, T7, T15, T16, X6, EE2
4. CONTIDOS PARA DEBUXO TÉCNICO I		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Útiles de debuxo.	1.1. Soporte. 1.2. Lapis. 1.3. Xogo de escuadra e cartabón. 1.4. A regra. 1.5. O compás. 1.6. Os estilógrafos. 1.7. As plantillas. 1.8. Manexo das escuadras.	2
2. Trazados fundamentais do debuxo técnico.	2.1. Paralelismo. 2.2. Perpendicularidade. 2.3. Mediatriz. 2.4. Bisectriz. 2.5. Ángulos: tipos, construción e operacións. Arco capaz.	4
3. Figuras xeométricas e aplicacións ao deseño.	3.1. Triángulos. 3.2. Cuadriláteros. 3.3. Polígonos regulares. 3.4. Tanxencias e enlaces. 3.5. Curvas técnicas. 3.6. Curvas cónicas.	12
4. Transformacións xeométricas de figuras planas e aplicacións ao deseño.	4.1. Simetría. 4.2. Xiro. 4.3. Translación. 4.4. Semellanza e proporcionalidade ou homotecia.	8
5. Introducción á normalización.	5.1. A normalización. 5.2. Fins e vantaxes da normalización. 5.3. Clasificación dos debuxos técnicos. 5.3. Liñas: Tipos e aplicacións. 5.4. Formatos de papel. Marxes. Cartela. Pregado de planos. 5.5. Rotulación.	8
6. Anotación.	6.1. Principios xerais de anotación. 6.2. Elementos empregados na anotación. 6.3. Procedementos de anotación. 6.4. Disposición das cotas.	4
7. Escalas	7.1. Definicións. 7.2. Designación. 7.3. Inscripción. 7.4. Escalas. 7.5. Aplicación de escalas.	4
TOTAL SESIÓNS		42

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
ACTIVIDADES	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL
Actividades introdutorias	2		2
Exposición práctico-teórica	15		15
Traballos de aula	15		15
Traballo autónomo	10	45	55
Titorías individuais e/ou de grupo		15	15
Actividades de avaliación. Entregas		2	2
Actividades de avaliación. Revisión		2	2
TOTAL	42	82	106
6. METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE			
Actividades	Descrición		
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.		
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.		
Resolución de problemas e/ou exercicios.	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o traballo con todo tipo de variables que permitan considerar diferentes posibilidades de resolución do problema ou do exercicio.		
Traballo de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da profesora. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante		
Prácticas en aula de informática	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo, desenvolvidas en aulas de informática.		
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma. Ensino baseado en proxectos de aprendizaxe: Método no que os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades.		
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA			
Titorías individuais	Entrevista que o/a alumno/a mantén coa profesora para asesoramento e/ou desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.		
Titorías de grupo	Entrevista que o grupo mantén coa profesora para asesoramento e/ou desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.		
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN			
8.1 Avaliación continua ordinaria			
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas		Ponderación
Traballo de aula.	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3, EE1, EE2, EE3, EE5		60%
Traballo con ferramentas dixitais.	T1, T3, T4, T8, T13, T15, X1, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5		10%
Traballo autónomo.	T1, T2, T15, X5, X6, EE1, EE2, EE3		30%
8.2. Avaliación continua extraordinaria			
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas		Ponderación
Láminas de aula suspensas ou non presentadas.	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3, EE1, EE2, EE3, EE5		60%
Traballo con ferramentas dixitais.	T1, T3, T4, T8, T13, T15, X1, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5		10%
Traballo autónomo suspenso ou non presentado.	T1, T2, T15, X5, X6, EE1, EE2, EE3		30%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua			
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas		Ponderación

Láminas de aula.	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3, EE1, EE2, EE3, EE5	25%
Traballo autónomo.	T1, T2, T15, X5, X6, EE1, EE2, EE3	25%
Exame práctico.	T13, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	50%
9. Criterios de avaliación aplicables. DECRETO 179/2015, do 29 de outubro.		
AT3, AT5, AT6, AT14, AT15, AT16, AT17, AX1, AX3, AX4, AX5, AX9, AX20, AX28, AX29, AE7, AE8, AE10, AE13, AE14.		
10. BIBLIOGRAFÍA		
Referencias básicas:		
<ul style="list-style-type: none"> • RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Dibujo técnico. San Sebastián: Donostiarra, 1984. • ÁLVAREZ, J., CASADO, J.L. y GÓMEZ, M^o D. Dibujo técnico. 1° Bachillerato. Madrid: S.M., 2008. • GONZÁLEZ MONSALVE, Mario; PALENCIA CORTÉS, Julián. Dibujo técnico. Sevilla: Gráficas San Antonio, 1988. • BACHMANN, Albert ; FORBERG, Richard. Dibujo técnico. Barcelona: Idea Books, 1982. • ALVAREZ BENGOA, Víctor; RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Javier. Dibujo técnico. San Sebastián: Donostiarra, 1990. • GONZÁLEZ MONSALVE, M. y PALENCIA CORTÉS, J. " Trazado Geométrico", Los autores. Sevilla, 1970. • GONZÁLEZ MONSALVE, J. y PALENCIA CORTÉS, J. "Normalización industrial" , Los autores. Sevilla, 1973. 		
Referencias complementarias:		
<ul style="list-style-type: none"> • VV.AA. Normas UNE sobre dibujo técnico. Madrid: AENOR, 2001. • VV.AA. Diccionario terminológico: dibujo técnico. Barcelona: Larousse, 1998. • ARRIBAS GONZÁLEZ, J., NIETO OÑATE, M. y REBOTO RODRÍGUEZ, E. Representación de superficies: aplicación al dibujo técnico. Universidad de Valladolid, 1999. • SCHNEIDER, W. y SAPPERT, D. Manual práctico de dibujo técnico. Barcelona: Reverte, 2001. • RODRÍGUEZ DE ABAJO, F.J. Y ALVARES BENGOA., Curso de Dibujo Geométrico y Croquización, Edit. Donostierra. San Sebastián.1992. • LEICEAGA BALTAR, X. Normas Básicas de Dibujo Técnico. AENOR Madrid.1.994. • REVILLA BLANCO. Acotación. Edit. Donostierra. San Sebastián.1.993. • REVILLA BLANCO. Vistas y Visualización de las Piezas. Edit. Donostierra. San Sebastián.1.993. • RODRÍGUEZ DE ABAJO Y GALARRA ASTBIA, R. Normalización del Dibujo Industrial. Edit. Donostierra. San Sebastián.1.993. • GHYKA, M. Estética de las proporciones en la naturaleza y en las artes. Barcelona: Poseidón, 1977. • SAINZ, J. El dibujo de arquitectura. Nerea, 1990. 		
11. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS		
<ul style="list-style-type: none"> • Os exames e entregas deberán axustarse aos prazos e hora indicados pola profesora da materia ou Xefatura de Estudos, o seu non cumprimento implicará a non superación destes. 		
MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS		
<p>Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a ESAD de Galicia establece unha planificación extraordinaria que se ACTIVARÁ NO MOMENTO EN QUE A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA O DETERMINE, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da presente programación docente. No suposto de que se produza unha emerxencia, a presente programación non sufrirá máis modificación que a derivada da necesidade de articular unha avaliación non presencial, para o que se establecerán as adaptacións necesarias nas actividades e ferramentas de avaliación, en relación coas competencias que se indican e coa ponderación que se sinala.</p> <p>Para o caso da avaliación non presencial de toda a disciplina, as ferramentas e actividades de avaliación serían as que seguen:</p>		
Avaliación continua ordinaria		
Ferramentas/actividades de avaliación	Competencias avaliadas	Ponderación

Láminas de aula escaneadas ou fotografadas.	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3, EE1, EE2, EE3, EE5	60%
Traballo con ferramentas dixitais.	T1, T3, T4, T8, T13, T15, X1, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	10%
Traballo autónomo escaneado ou fotografado.	T1, T2, T15, X5, X6, EE1, EE2, EE3	30%
Avaliación continua extraordinaria		
Ferramentas/actividades de avaliación	Competencias avaliadas	Ponderación
Láminas de aula escaneadas ou fotografadas suspensas ou non presentadas.	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3, EE1, EE2, EE3, EE5	60%
Traballo con ferramentas dixitais.	T1, T3, T4, T8, T13, T15, X1, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	10%
Traballo autónomo escaneado ou fotografado suspenso ou non presentado.	T1, T2, T15, X5, X6, EE1, EE2, EE3	30%
Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua		
Ferramentas/actividades de avaliación	Competencias avaliadas	Ponderación
Láminas de aula escaneadas ou fotografadas.	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3, EE1, EE2, EE3, EE5	25%
Traballo autónomo escaneado ou fotografado.	T1, T2, T15, X5, X6, EE1, EE2, EE3	25%
Exame práctico por videoconferencia.	T13, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	50%
<p>No caso de que o tránsito se produza iniciado xa o curso escolar, o profesorado combinará a avaliación do traballo presencial do alumnado coa avaliación do traballo non presencial, determinando as ferramentas (presenciais e non presenciais) a utilizar e a ponderación das mesmas.</p> <p>AS PRESENTES MEDIDAS PODERÁN SER OBXECTO DE MODIFICACIÓN EN FUNCIÓN DAS DIRECTRICES OU INSTRUCIÓNS QUE POIDA FACER PÚBLICAS A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA, QUE SE COMUNICARÁN EN TEMPO E FORMA AO ALUMNADO POLAS CANLES HABITUAIS (PÁXINA WEB E CORREO ELECTRÓNICO).</p>		
12. OUTROS		
<ul style="list-style-type: none"> O alumnado que perda o dereito á avaliación continua será avaliado segundo o procedemento que se establece na programación docente anual. 		